

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Rok XI.

Kraków, dnia 24 sierpnia 1928

Nr. 32

TREŚĆ NUMERU:

Przedruk dozwolony tylko za podaniem źródła.

Zaliczki na podatek przemysłowy za r. 1928. — Podatki należy punktualnie płacić. — Ostatnie zarządzenia władz celnych godzą w egzystencję tysięcy polskich importerów. Kto odpowiada za zaległości podatkowe? — Ulgowy paszport kupiecki. — Grzywny i kary skarbowe podlegają amnestji. — Reglementacja wywozu jaj. — Z życia organizacji. — Odpowiedzi Redakcji. — Ważne dla eksporterów pierza i puchu.

TARGI LIPSKIE

Targ ogólny	od 26 sierpnia do 1 września
Targ techniczny i budowlany	od 26 sierpnia do 1 września
Targ włókienniczy	od 26 sierpnia do 30 sierpnia
Targ na obuwie i skóry	od 26 sierpnia do 29 sierpnia

25% zniżki na kolejach niemieckich, oraz bezpłatne wizum niemieckie wydaje się na podstawie legitymacji, która jest równocześnie kartą wstępu na Targi.

Wszelkich informacji udziela, oraz uskutecznia sprzedaż legitymacji i zniżkowych biletów kolejowych:

TOWARZYSTWO HANDLOWE „MAHAG”
Kraków, Radziwiłłowska 23. Tel. 40-40.

BIURO ORGANIZACYJNE i BUCHALTERYJNO-REWIZYJNE **S. SANDHAUSA**

zaprysiężonego rzeczozn. Sądowego i rewidenta dla
Spółdzielni z ram. Rady Spółd. Ministerstwa Skarbu

Kraków, Szujskiego 1. — Tel. 4704.

Organizacja biur. Bilansowanie. Zakładanie ksiąg według wszelkich najnowszych systemów. — Regulowanie zaniedbanej księgowości. Rewizja ksiąg i bilansów. Stały lub czasowy nadzór nad księgowością. Prowadzenie ksiąg własnymi siłami lub też we własnym biurze.

Założenie księgowości według najnowszego systemu

„SANRECO”

(patent)

własnego nakładu, dającego zawsze gotowy bilans i daty statystyczno-kalkulacyjne.

Prospekty na żądanie. — **Druki własne.**

Podatki należy punktualnie płacić.

Zdarzało się często, iż. płatnik, któremu rozłożono zaległość podatkową na raty miesięczne, nie był w stanie całkiem ściśle terminu dotrzymać, tak, iż spa-

Sery szwajcarskie

w kręgach, blokach i pudełkach światowej sławy marki **TIGER** poleca Repr.:

Dr. Silberman i Rieger, Kraków, Kremerowska L. 8. — Tel. 3495

zniał się o 1—2 dni. — W wypadkach takich Kasy Skarbowe nie robiły trudności i odnośne kwoty przyjmowały, wpisując je na rachunek przypadającej raty.

Obecnie ukazało się wewnętrzne zarządzenie, nakazujące ściśle przestrzeganie terminu przez urzędników Kas Skarbowych, tak, iż na wypadek takiego, choćby 1-dniowego opóźnienia, — grozi płatnikowi utrata dobrodziejstwa rozłożenia zaległości na raty i utrata prawa do płacenia 1% zwłoki miesięcznie.

Uważamy więc za obowiązek pouczenie naszych Czytelników, aby we własnym interesie starali się ściśle w przypadającym dniu odnośne kwoty wpłacić, gdyż późniejsze zażalenia okazują się niestety bezwocnymi wobec rygorystycznego zarządzenia.

Zaliczki na podatek przemysłowy za rok 1928.

Przypominamy, iż I-sza zaliczka płatną była do 1. lipca b. r., a II-ga do 15. sierpnia. — 14-dniowy termin ulgowy do terminów tych się nie odnosi, tak, iż po upływie wymienionych dni Władze skarbowe będą liczyły 2-procentowe kary za zwłokę.

Ostatnie zarządzenia Władz celnych godzą w egzystencję tysięcy polskich importerów

(h) Rozpoczęta niedawno w Warszawie nagonka na kupców branży futrzanej, których prasa brukowa w czambuł zakwalifikowała jako przemytników, nie starając się nawet pobieżnie poznać istotnego stanu rzeczy, — oddziaływała zaraźliwie również i na nasze władze celne.

Dzięki obecnym praktykom tutejszych władz celnych, które działają najprawdopodobniej na wyraźny rozkaz „z góry“, grozi setkom kupców działu futrzanego **nieuchronna zagłada egzystencji**, o ile przełożone władze centralne dość rychło temu nie przeciwdziałają.

Sprawa w oświeceniu **obiektywnem** przedstawia się następująco: Kupcy małopolscy, **świadomi zakazu** przywozu futer z Rzeszy niemieckiej, korzystali z kontyngentów, przyznanych państwu **traktatowym**, a mianowicie Austrii, Francji etc. i starali się o pozwolenie przywozu towarów futrzanych z **wymienionych** państw. **Pozwolenia** takie — w ramach kontyngentu — **wydawało** Ministerstwo Przemysłu i Handlu w Warszawie, na podstawie podań, udokumentowanych wymaganiami ustawą alegatami. Alegaty te były legalizowane przez instytucje gospodarcze danego państwa, akredytowane przez nasz Rząd, stwierdzając tem samem pochodzenie towaru z **danego** państwa.

Importer polski więc, po pokonaniu wszystkich tych formalności i zadośćuczynieniu wielu wymogom, związanym z importem towarów z zagranicy, miał wszelkie prawo towar **zakupić u eksportera zagranicznego**, np. we Wiedniu. Mógł też mieć tę pewność, iż **władze celne żadnych trudności nie będą mu robiły przy odprawie celnej**, gdyż nastąpić ona miała na podstawie **legalnych** dokumentów, tj. pozwolenia Ministerstwa Handlu i Przemysłu, opartego na wizie zagranicznej, stwierdzającej, iż dany towar rzeczywiście **pochodzi** z tego kraju, z którego przychodzi. Importer nasz zresztą **nie miał możliwości skontrolowania**, z jakich źródeł zaopatruje się w towar jego dostawca. Wiadomo, że towar futrzany nosi charakter międzynarodowy, że wszelki surowiec zakupywanym bywa w najrozmaitszych częściach świata, a wprost nie do pomyślenia jest, aby importer polski mógł przy zakupie mieć wpływ na dobór towaru z **danego** państwa z **wykluczeniem innego**.

Od szeregu lat znajdujemy się w stosunkach gospodarczo-wojennych z Rzeszą Niemiecką. W konsekwencji **zabronionym** jest przywóz różnych towarów z tego państwa. — Odnośne przepisy idą **dalej**: zabraniają bowiem przywozu **nawet z państw traktatowych** takich towarów, które państwa te **sprowadziły z Niemiec** dla ich przeróbki, uszlachetnienia itd. Toteż nasz krajowy importer, ani **nie jest w stanie** sprowadzić, ani też **nie sprowadza** towarów z Niemiec, lecz **jedynie** z krajów, z którymi łączą nas umowy handlowe, i które kraje na podstawie tychże umów **uzyskały od Polski odpowiednie kontyngenty importowe**.

Dla sprowadzenia zaś z tych krajów towarów **futrzanych** wymaganiem jest tzw. **pozwolenie przywozu**, które wydaje Ministerstwo Przemysłu i Handlu. Dla uzyskania takiego pozwolenia, musi kupić udokumen-

tować swoje podanie szeregiem dowodów, iż towar który zamierza sprowadzić, **rzeczywiście pochodzi i przychodzi z kraju, z którym zawarte są traktaty handlowe**. — W tym celu **zaakredytował Rząd polski** przy poszczególnych władzach zagranicznych odpowiednie **placówki gospodarcze, uprawnione do wydawania odnośnych wiz**, tj. zaświadczeń, wyraźnie stwierdzających, iż dany towar rzeczywiście pochodzi np. z Austrii. **Na tej dopiero podstawie, tj. w posiadaniu zaświadczenia autoryzowanej przez rząd nasz zagranicznej placówki gospodarczej, — Ministerstwo wydaje zezwolenie przywozu.**

Należałoby więc przypuścić, że importer, uczyniwszy zadość wszelkim kłopotliwym i uciążliwym wymogom reglamentacyjno- przywozowym, może na podstawie uzyskanego z Ministerstwa **pozwolenia** towar **spokojnie przywieźć do kraju**.

Nie, tak łatwo to jednak nie idzie!

Bo oto w ostatnich czasach władze celne czynią przy odprawie tak niestychane i niespodziewane trudności, że wprost pojąć nie można, w jaki sposób one postępowanie swoje motywowałyby mogły.

Podstawę do **podejrzenia**, że dany towar **nie pochodzi z kraju, z którego przychodzi**, czerpią władze celne z okoliczności, że skóry futrzane, albo zaopatrzone są w rozmaite **znaki fabryczne, rzekomo niemieckie**, albo że znaki takie chemicznie **wywabione zostały**.

Tutaj podnieść należy, że przez cały czas trwania wojny celnej z Niemcami, władze celne **nigdy kwestyi takich nie podnosiły**, a przy rewizji celnej **nikt nie zwracał uwagi jakimi znakami fabrycznymi zaopatrzone są skóry futrzane**. — I zupełnie słusznie, gdyż powszechnie przecie jest wiadomem, że sprzedawca np. wiedeński bardzo często rozmyślnie usuwa z towarów znaki fabryczne, aby wobec importera polskiego **ukryć właściwe pochodzenie towaru**. I naodwrot: sprzedawca zagraniczny np. wiedeński lub angielski, wiedząc doskonale, że towar znanej jakiejś wytwórni **innego** państwa cieszy się wielkim **popytem**, zaopatruje z kolei rozmaitego pochodzenia towar w znaki fabryczne różnych wytwórni. Oczywiście importer polski, zakupując towar, **nie może mieć wpływu** na usunięcie znaków fabrycznych, lub wyciskanie różnych kabalistycznych znaków („pawiany“, „tygrysy“ i „kuropatwy“) i **nie troszczył się nigdy o to**, gdyż w rezultacie **było mu obojętnem, czy i jakie znaki znajdują się na skórkach**. — Dla niego bowiem miarodajnem było **jedynie**, że towar **zakupił w państwie traktatowym, w drodze zupełnie legalnej**.

Jakże więc niestychanie przygnębiające wrażenie musi wywołać **nieprawdopodobny fakt**, że władze celne przy odprawie celnej **ze znaków fabrycznych** wysuwając nieuzasadnione podejrzenie, indagują polskich importerów, co ten lub ów znak oznacza; a gdy importer polski mimo najlepszych chęci **nie umie dać innej odpowiedzi**, jak tylko to, „że towar zakupił u firmy N. N. we Wiedniu“, natenczas naraża się na zatrzymanie towaru.

Być może, że władze celne drogą wywiadu poufne-

go zdołały stwierdzić znaczenie najrozmaitszych tajemniczych znaków i że na tej podstawie opierają swoje podejrzenia. — W tym wypadku atoli należało raczej zamiast sprawę tak ważną chować pod korcem, — uprzedzić i uświadomić polskich importerów, że towarów z tymi lub owymi znakami fabrycznymi sprowadzać nie wolno, a wówczas polski importer miałby ewentualnie możliwość zastrzec się przy kupnie, aby eksporter tego rodzaju towarów nie posyłał i w ten sposób uchroniłby się przed katastrofalnymi, niezawinionymi następstwami.

Znajdujemy się w okresie wojny gospodarczej z Rzeszą Niemiecką i wszystkie zarządzenia, zmierzające do stosowania środków represyjnych wobec strony przeciwnej są dla kupca naszego zupełnie zrozumiałe. — Dalecy też jesteśmy od zamiaru bronięcia niesumiennej kupców, którzyby w sposób zakazany chcieli obejść istniejące przepisy celne.

Natomiast uważamy, że niedopuszczalnym jest, aby Rząd nasz równocześnie przyznawał poszczególnym państwom traktatowym kontyngenty przywozowe towarów futrzanych, a równocześnie, — idąc po linii najłżejszego oporu, — kontyngenty te czynił iluzorycznymi, chwytając się tak „dziwnych metod“ jak kwestjonowanie towaru tutejszemu kupcowi jedynie z racji znaków fabrycznych, mimo — jak to zaznaczyliśmy — posiadania przez niego wszelkich legalnych dokumentów przywozowych.

Jeżeli więc władze nasze, prowadzące wojnę celną z Niemcami — zdaniem naszym zupełnie słuszną i celową — nie posiadają dostatecznych środków, aby zmusić państwa traktatowe pod rygorem conięcia im kontyngentów, do czuwania nad zapobieżeniem pośredniczenia w handlu towarami niemieckimi, wzgl. o ile odnośne placówki przez Rząd polski akredytowane nie dają zupełnej gwarancji, że towar z danego kraju przychodzący istotnie z niego pochodzi, to kupiectwo polskie domagać się musi raczej wprowadzenia zupełnego zakazu przywozu towarów futrzanych do Polski, co byłoby wprawdzie fatalnem, ale przynajmniej logicznym rozwiązaniem sprawy. Nie uchodzi bowiem w państwie praworządne, aby na podstawie zobowiązań traktatowych udzielać państwom traktatowym kontyngentów przywozowych, niedostatecznie zawarunkowanych i kontrolowanych, a równocześnie, Bogu ducha winnych własnych obywateli, działających w najlepszej wierze narażać na nieobliczalne i niepowetowane szkody materialne.

Skutki zaś takiego postępowania mogą być wprost fatalne!!

Na terenie wewnętrznym: ruina gospodarcza całego szeregu zupełnie niewinnych kupców, setki bankructw z powodu niemożności zapłaty zakupionych, a nie otrzymanych wogóle lub po sezonie towarów,

Lokal sklepowy

z wystawą wraz z przylegającymi, większymi magazynami w śródmieściu Krakowa w zamian za 2-pokojowe mieszkanie do odstąpienia. Wiadomość: u firmy Beer Honigwachs, skład mebli w Krakowie, ul. Szpitalna L. 20 — Tel. 4096

Generalna reprezentacja i skład na Polskę
BERNARD RATZ, KRAKÓW
CZARNOWIEJSKA 70. TEL. 4256.

zastanowienie szeregu warsztatów pracy, utrata zarobków tysięcy robotników kuśnierskich, zanik poczucia bezpieczeństwa prawnego i ochrony ze strony własnego rządu przy handlu międzynarodowym, zdanie na łaskę i niełaskę, na „widzimisię“ poszczególnych urzędników celnych.

Na terenie międzynarodowym: nieuniknione powikłania dyplomatyczne, ostre protesty i nieobliczalne konsekwencje ze strony tych państw traktatowych, których obywatele narażeni będą na ciężkie straty materialne. — Pewność, iż przyznane kontyngenty przywozowe będą iluzorycznymi, gdyż w przyszłości — wśród obecnych warunków — żaden kupiec polski nie odważy się ryzykować zakupu w tychże krajach.

Oto grożący plon niefortunnej i nieprzemyślanej należyć akcji.

Mamy nadzieję, że nasze obiektywne naświetlenie tej przykrej sprawy znajdzie zrozumienie u decydujących władz, które wszak z urzędu swego winny stać na straży praworządności i nie dopuszczają niezawodnie do podważenia swego autorytetu zarówno u swoich obywateli, jakoteż na terenie międzynarodowym.

Celem zlikwidowania tych zająć, winny władze polecić telegraficznie urzędowi celnemu: bezzwłoczne odprawienie wszelkich zatrzymanych przesyłek, o ile takowe pokryte są przepisnymi dokumentami i równocześnie przestrzec i uświadomić interesowane sfery, by w przyszłości wyraźnie zawarunkowały sobie u swych dostawców, by wysyłali jedynie towar dozwolony w przywozie do Polski, tj. nie pochodzący z Niemiec pod rygorem poniesienia przez tychże dostawców konsekwencji na wypadek, gdyby tutejsze władze celne zakwestjonowały przesyłkę z powodu jej niemieckiej proweniencji.

Kto odpowiada za zaległości podatkowe?

Kwestja odpowiedzialności majątkowej za zaległości podatkowe nie jest w naszym ustawodawstwie podatkowym dokładnie wyjaśnioną. W obecnej chwili wobec wzmożonej akcji egzekucyjnej uzyskuje zatem doniosłe znaczenie pytanie, kto odpowiada za zaległości poszczególnych podatków, a tem samem przeciw komu i na jakim majątku egzekucja może być prowadzona i które osoby mają prawo w razie nieprawidłowego przeprowadzenia egzekucji, domagać się wyłączenia zajętych rzeczy. Decydującą rzeczą w tej mierze jest, czy odnośny podatek jest podatkiem osobistym czy też realnym, t. zn. czy za podatek dany odpowiada osoba czy też tylko pewien przedmiot majątkowy. W naszym ustawodawstwie wśród podatków bezpośrednich uznać należy za realny tylko podatek od nieruchomości, oraz z pewnemi wyjątkami podatek przemysłowy. Inne natomiast podatki są osobistemi.

Poniżej omówione są z tego punktu widzenia poszczególne podatki:

Podatek przemysłowy. Podatek ten obciąża przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe i w tym zakresie jest podatkiem realnym. Konsekwencją tego jest, że za zaległości podatku przemysłowego odpowiada cały majątek przedsiębiorstwa. Tylko na tym majątku więc może Skarb Państwa prowadzić egzekucję, natomiast inne przedmioty majątkowe, choćby należące do właściciela przedsiębiorstwa, ale nie należące do przedsiębiorstwa, jak np. ruchomości podatnika w jego mieszkaniu prywatnem, ani też majątek członków rodziny egzekucji za zaległości podatku przemysłowego nie podlegają. Nie podlega również egzekucji przedmiot majątkowy (czy to ruchomość, czy też wierzytelność lub t. p.), który wprowadzie należał poprzednio do przedsiębiorstwa, jednakże w chwili przeprowadzenia egzekucji do przedsiębiorstwa tego już więcej nie należy.

Na uwagę zasługuje wypadek, jeśli przedsiębiorstwo, na którym ciąży zaległości podatku przemysłowego, przeniesione zostanie na inną osobę. Otóż ustawa postanawia w art. 36, że „jeśli przed upływem terminu ważności świadectwa przemysłowego zajdzie zmiana co do osoby przedsiębiorcy, to należy o zaszłej zmianie najpóźniej w ciągu miesiąca uwiadomić właściwe władze podatkowe pierwszej instancji celem uzyskania odpowiedniej adnotacji na świadectwie i to pod rygorem jego nieważności. Adnotacji tej dokonywa się pod warunkiem uiszczenia zaległości podatku przemysłowego, obciążającego przedsiębiorstwo“. Z tego postanowienia ustawowego wyciągają władze skarbowe wniosek, że jeżeli przed przeniesieniem przedsiębiorstwa na inną osobę nie uiszczono zaległości podatku przemysłowego, to w stosunku do Skarbu Państwa przedsiębiorstwo to nie uległo żadnej zmianie i egzekucja celem ściągnięcia zaległości podatku przemysłowego może być na tem przedsiębiorstwie prowadzona tak, jak gdyby należało ono do poprzedniego właściciela. Interpretacja ta idzie jednak zbyt daleko, gdyż wspomniane wyżej postanowienie art. 36 stosuje się tylko w razie przeniesienia „przed upływem terminu ważności patentu“ i ma tylko to znaczenie, że w razie nieuiszczenia zaległości podatkowej władza skarbową może uważać przedsiębiorstwo za prowadzone bez świadectwa przemysłowego. Inna rzecz, że wedle ustawy cywilnej nabywca przedsiębior-

stwa odpowiada za długi tego przedsiębiorstwa, ale tylko o tyle, o ile o ich istnieniu wiedział.

Wynika stąd, że o ile egzekucja z powodu podatku przemysłowego prowadzona jest bądź na rzeczach nie odpowiadających za ten podatek, bądź też przeciw osobom, które wedle powyższych uwag za podatek ten nie odpowiadają, wówczas interesowane osoby mogą wnieść skargę o wyłączenie odnośnych przedmiotów z pod egzekucji.

Inaczej ma się rzecz w stosunku do osobistych zajęć przemysłowych i wolnych zajęć zawodowych, gdyż w tym wypadku podatek przemysłowy jest podatkiem osobistym, czyli że podatnik odpowiada całym swoim osobistym majątkiem za zaległości podatkowe. I w tym jednak wypadku oczywiście nie odpowiadają za ten podatek inne osoby, jak np. członkowie rodziny.

Podatek dochodowy. Odmienne niż przy podatku przemysłowym ma się sprawa przy podatku dochodowym. Podatek ten jest podatkiem osobistym i odpowiada za niego podatnik całym swoim majątkiem bez żadnych ograniczeń, z wyjątkiem oczywiście rzeczy nie podlegających egzekucji. Zajęciu podlega zatem nie tylko majątek przedsiębiorstwa, z którego podatnik czerpie swoje dochody, ale także i osobisty jego majątek, znajdujący się np. w mieszkaniu prywatnem. Nie odpowiadają natomiast za ten podatek wymierzony głowie rodziny członkowie rodziny (żona lub dzieci), chyba że podatek wymierzony został łącznie dla głowy rodziny i członków tejże. W tym wypadku jednak odpowiadają członkowie rodziny tylko za tę część podatku, która przypada stosunkowo na ich dochód. Podobnie nie odpowiada oczywiście właściciel realności, przedsiębiorstwa lub t. p. za podatek dochodowy wymierzony innym spółnikom.

W razie śmierci podatnika odpowiada za zaległości podatkowe masa spadkowa, względnie spadkobiercy, lecz tylko w miarę ich udziałów w spadku.

Podatek majątkowy. Zupełnie analogicznie, jak przy podatku dochodowym przedstawia się rzecz przy podatku majątkowym. Ustawa zaznacza przy podatku tym wyraźnie, że zaległość podatku majątkowego ma pierwszeństwo przed wszystkimi innymi długami tak na majątku ruchomym jak i nieruchomym podatnika.

Podatek od nieruchomości. Jest to podatek realny, t. zn. za zaległości tego podatku odpowiada przedmiot podatku, a więc nieruchomość. Wynika stąd, że w razie pozbycia nieruchomości, na której ciąży zaległość podatku od nieruchomości, odpowiada Skarbowi za tę zaległość nabywca realności, nie odpowiada natomiast więcej sprzedawca.

Podatek od lokali. Jest to podatek osobisty, za który odpowiada osoba zajmująca lokal. W razie zmiany lokatora odpowiada nowy lokator Skarbowi tylko za podatek od następnego kwartału po zajęciu przez niego lokalu (oczywiście, o ile doręczony mu został nakaz płatniczy, co Magistrat przy zmianie lokatora winien uczynić), natomiast nie odpowiada on za podatek od lokali za czas poprzedni. Za zaległość tę odpowiada bowiem wyłącznie poprzedni lokator.

Adw. Dr. B. Seiden.

Ciąg dalszy nowej taryfy celnej zamieścimy w następnym Nrze Przeglądu Kupieckiego.

Ulgowy paszport kupiecki

Co wiedzieć winien kupiec, starający się o ulgowy paszport zagraniczny.

Czyniąc zadość życzeniom, z wielu stron do nas kierowanym, opisujemy poniżej wszelkie formalności, połączone z uzyskaniem kupieckiego paszportu ulgowego.

O paszport taki może się starać każdy samodzielny kupiec, a otrzymują go **bez większych trudności** kupcy I. i II. kategorii, jak również przemysłowcy I. do V. kategorii; kupcy zaś i przemysłowcy niższych kategorii świadectw przemysłowych — o ile **dowodnie** wykażą konieczność wyjazdu ze względów gospodarczych. — Zaświadczeń Władz skarbowych o wysokości podatków, względnie o zaległościach w zapłacie obecnie już **nie** trzeba.

Tok starań o paszport ulgowy jest następujący:

I. Izba Handlowa: Przedewszystkiem należy wnieść **podanie** do Izby handlowej (Długa 1), w którym wykazuje się konieczność wyjazdu; do podania należy dołączyć: a) **patent**, b) ewentualną **korespondencję zagraniczną**, mogącą służyć jako potwierdzenie argumentów, zapodanych w podaniu. — Podanie takie wraz z załącznikami wnosi się do godz. 10-tej przed południem. — O ile Izba handlowa uznaje konieczność wyjazdu, — wygotowuje odpowiednie **zaświadczenie dla Województwa**, w którym popiera prośbę danego kupca o wydanie mu paszportu ulgowego. — Zaświadczenie takie wraz z załącznikami odebrać można w Izbie handlowej **w tym samym dniu** o godz. 1 i pół w południe. — Koszta: 3 zł. stempel do zaświadczenia dla Województwa oraz 3 zł. tytułem kosztów manipulacji.

II. Województwo: Nazajutrz w godzinach porannych należy wnieść do Województwa **podanie** (3 zł. stempel) o treści podobnej, jak w podaniu, skierowanem do Izby handlowej, w którym petent prosi na podstawie krótko naprowadzonych argumentów, oraz ewent. załączników (korespondencje) o wydanie mu „zezwolenia na wyjazd zagranicę“ za ulgowym paszportem kupieckim. — Do podania tego dołączyć należy: a) **zaświadczenie** Izby handlowej, b) **załączniki**, na przykład faktury, korespondencje itd. (na każdym załączniku winien być nalepiony stempel za 50 gr.). Sesje, na których uchwała się załatwienie podania, odbywają się codziennie w godzinach między 8 a 10 rano, tak, że już **nazajutrz** po wniesieniu podania do Województwa, można takowe tamże między godz. 11 a 1szą odebrać, przy równoczesnym odbiorze dołączonych do podania załączników. — Do „zezwolenia“ należy donieść stempel za 3 złote.

III. Policja: Kto otrzymał „zezwolenie“ z Województwa, a tem samem ma pewność uzyskania paszportu, kupuje formularz **podania do Dyrekcji Policji**, oraz formularz na **świadectwo kwalifikacyjne**. — Wypełniwszy należycie świadectwo kwalifikacyjne, po dołączeniu do niego **fotografii**, wnosi się go do odnośnego Komisarjatu Policji Państwowej (na przykład ul. Stradom IV. Komisarjat, Starowiślna I. itd.), poczem Komisarjat, stwierdziwszy w ciągu tego samego dnia lub nazajutrz identyczność i fakt zamieszkania pod zapodanym adresem, **wydaje świadectwo kwalifikacyjne stronie**; b) następnie należy wypełnić formularz poda-

nia do Dyrekcji Policji (3 zł. stempel), dołączyć: 1) świadectwo kwalifikacyjne, 2) zezwolenie województwa, 3) jedną fotografię oraz odcinek przekazu P. K. O., stwierdzający, iż przekazana została należytość paszportowa w kwocie zł. 26 (tj. 25 plus 1 zł. kosztu).

Uwaga: Formularze podań i zielone przekazy P.K.O. można otrzymać w niektórych składach papieru względnie na pocztę, jak również u portjera Dyrekcji Policji, ul. Zacisze, co załatwić można zaraz po odbiorze „zezwolenia“ z Województwa.

Podanie do Dyrekcji Policji należy wносить do godziny 11 przed południem, a po odbiór należy się zgłosić nazajutrz o godz. 1 i pół w południe.

Koszta wynoszą więc ogólnie około 45 zł. — Czas trwania od chwili wniesienia aż do uzyskania paszportu wynosi normalnie 5 do 6 dni.

Wyjeżdżający zagranicę musi się zaopatrzyć w odpowiednie **wiza zagraniczne**, na przykład:

1) w Konsulacie **austrjackim**, ul. Wolska 4 (Kasyno Szlacheckie, opłata zł. 25).

2) W Konsulacie **czechosłowackim**, ul. Gołębia 18, za opłatą 70 k. cz., tj. 18 do 19 zł.

3) W Konsulacie **niemieckim**, ul. Warszawska 7, za opłatą zł. 18.

Podobny tryb starań odnosi się również do kupców, mieszkających na **provincji**. — Z natury rzeczy jednak czas trwania jest tu **dłuższy**. — Należy nia o wicie wystarać się przedewszystkiem: 1) o **zaświadczenie Izby Handlowej** w Krakowie; 2) wnieść podanie do **Województwa** w Krakowie za **pośrednictwem właściwego Starostwa**. (Uwaga! Województwo **nie** załatwia podań **do niego bezpośrednio** wysłanych, lecz przesyła je do zaopiniowania Starostwu, skąd dopiero podanie wraca do Krakowa, ze znaczną stratą czasu; należy więc bezwzględnie wносить podania, adresowane wprawdzie do Województwa, — **lecz na ręce Starostwa**, (do Województwa w Krakowie przez starostwo w....). Po otrzymaniu odnośnego „zezwolenia“ wojewódzkiego, które wydaje stronie Starostwo, należy: 3) wnieść do **Starostwa** podanie o paszport ulgowy.

P. S. Wyjeżdżający na **Targi Wiedeńskie** może zakupić za 7 zł. t. zw. „Messekartę“ w Związku Stow. Kupieckich, Kraków, Grodzka 43, na podstawie której zwolnionym jest od wiz austriackiej i czeskiej i korzysta ze znacznych opustów ceny biletu kolejowego. „Messekarte“ należy kupić **po** otrzymaniu paszportu.

Berety czeskie w wielkim wyborze po cenach konkurencyjnych hurtownie i częściowo poleca
KALMAN TEITELBAUM, KRAKÓW, UL. MIODOWA 13
Telefon 4176.

Zastępcy poszukiwani. Zastępcy na Kraków poważnego i godnego zaufania poszukuje szwajcarska fabryka wyrobów letnich materiałów damskich (opale, woale, etaminy i t. d).

Reflektanci zechcą się zgłosić w tut. Izbie Handlowej i Przemysłowej, ul. Długa 1.

Grzywny i kary skarbowe podlegają amnestji

(**adw. Dr. Mahler**). Niektóre dzienniki, a nawet pisma fachowe, opierając się na niejasnym brzmieniu ustawy, informowały czytelników, że ustawa amnestyjna z 22 czerwca 1928 r. Dz. U. z 14 lipca 1928 r., Nr. 70, poz. 641, **nie odnosi się** do kar, wymierzanych przez władze skarbowe.

Zapatrywanie to jest jednak **mylne** i polega na mylnej interpretacji przepisów tejże ustawy.

W szczególności:

Art. 7 ust. a) „puszcza w niepamięć i przebacza popełnione przed 3 maja 1928 r.: wykroczenia **administracyjne** łącznie z porządkowymi, bez względu na rodzaj i wymiar kary“.

Przepis ten odnosi się do tych spraw, gdzie jeszcze **nie** orzeczono kary.

Art. 8, — który odnosi się do **orzeczonych** już kar za przestępstwa, popełnione przed 3 maja 1928 r., powiada, że „darowuje się orzeczone, a w całości lub części niewykonane kary administracyjne, łącznie z porządkowymi, bez względu na rodzaj i wymiar kary“.

Wykluczone od amnestji są jedynie: **przemytnictwo i przestępstwa skarbowe**, z wyjątkiem przewidzianych w art. 57 i 58 ustawy karnej skarbowej z 2 sierpnia 1926 r., Dz. U. R. P. Nr. 105, t. j. pewne wypadki uprawiania tytoniu, — które na podstawie wyraźnego przepisu ustawy podlegają amnestji.

Tyle przepisy ustawy.

Zachodzi teraz pytanie, czy cały szereg przestępstw i kar, **przewidzianych w ust. o podatku przemysłowym, dochodowym, majątkowym, ustawie stemplowej i t. d. podlega amnestji, czy nie** i czy przestępstwa te uważać należy za przestępstwa skarbowe w ścisłym znaczeniu. Sprawa ta **ogromnie doniosła, dotyka wielkiej liczby kupców i przemysłowców**, gdyż obejmuje przestępstwa takie, jak na przykład **niewykupienie właściwego świadectwa przemysłowego, niezłożenie zeznania do podatku przemysłowego lub dochodowego, odmówienie informacji władzom skarbowym, kary stemplowe i t. d. i t. d.**

Otóż z brzmienia przepisów amnestyjnych i treści odnośnych przepisów wynika, że amnestja **odnosi się do tych wszystkich przestępstw.**

Przestępstwa te bowiem są jedynie **wykroczeniami administracyjnymi, względnie porządkowymi** (art. 7 ust. a) i art. 8 ust. a), nie są zaś przestępstwami skarbowymi.

Przestępstwami skarbowymi są bowiem te przestępstwa, które podpadają pod ustawę karno-skarbową z 2 sierpnia 1926 r., na przykład naruszenie przepisów celnych, przemytnictwo, naruszenie przepisów monopolu tytoniowego, spirytusowego, podatków pośrednich, a są wyszczególnione w art. 1 tejże ustawy.

Nie są jednak przestępstwami skarbowymi w ścisłym znaczeniu przestępstwa, wynikające z przekroczeń przepisów innych ustaw skarbowych, jak na przykład ustawy o podatku przemysłowym, dochodowym i t. d., skoro przekroczenia tych ustaw mają charakter wykroczeń porządkowych, względnie administracyjnych. Wynika to nie tylko z charakteru tych przestępstw, lecz także z brzmienia art. 7 lit. f) i art. 8 lit. f), gdzie ze wszystkich **przestępstw skarbowych**

ustawa poddaje amnestji jedynie przestępstwa, pochodzące z uprawy tytoniu, — a więc objęte ustawą karno-skarbową.

Nasze władze skarbowe nie uznają, jak dotąd, powyższego zapatrywania, lecz ściągają i to z całą bezwzględnością wobec wzmożonej ostatnio akcji egzekucyjnej, grzywny za niezłożenie zeznań, za niewykupno właściwych świadectw przemysłowych i t. d. Czeka one na wyjaśnienie w tym kierunku ze strony Ministerstwa Skarbu, — w międzyczasie zaś grzywny ściągają.

Natomiast sądy interpretują przepisy powyższe w sposób, jak wyżej podano. I tak Sąd okręgowy karny jako odwoławczy w Krakowie, **orzekł w sprawie Bl. 908/28 dn. 11 sierpnia 1928, że ustawa amnestyjna wyłącza** wprowadzie z pod amnestji **przestępstwa skarbowe w ścisłym tego słowa znaczeniu**, jednak dobrodziejstwo tejże ustawy (t. j. umorzenie kary) **tyczy się kar porządkowych**, na przykład za niewykupienie patentu, (o to chodziło w tym wypadku) i w tej sprawie umorzył Sąd apelacyjny odnośne kary. Stanowisko to Trybunału apelacyjnego jest obecnie powszechnem we wszystkich oddziałach Sądu powiatowego karnego w Krakowie, które we wszystkich tych wypadkach, jako I. instancja, stosują amnestję.

W dalszej konsekwencji przyjąć musimy, że podlegają również ustawie amnestyjnej wszelkiego rodzaju kary stemplowe (nocje), objęte ustawą z 1 lipca 1926 roku (taryfa opłat stemplowych), a więc podwyżki za nienależyte stemplowanie faktur, weksli i t. d., ponadto różnego rodzaju kary za zwłokę.

Uwaga Redakcji!

W sprawie wyżej omówionej panowała dotychczas rozbieżność zapatrywań. — Obecnie Sąd ustalił praktykę, przychylną dla podatników. — Koniecznem więc jest uzgodnienie tego orzeczenia sądowego z zapatrywaniami władz skarbowych, które, — jak to z doświadczenia skarbowego wynika, — kierują się względami czysto fiskalnymi i często pomijają odmienne orzeczenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego (na przykład kwestja kompetencji Sądu do rozstrzygania zarówno o karze, jakoteż o obowiązku wykupna patentu wyższej kategorii). — Wobec szczególnie wzmożonej w ostatnich dniach akcji egzekucyjnej dla ściągnięcia tych właśnie grzywien, nałożonych z powodu przekroczenia art. 98 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, zwróciło się **Krak. Stowarzyszenie Kupców** do swej naczelnej organizacji w Warszawie z prośbą o wyjednanie w Ministerstwie Skarbu autorytatywnego wyjaśnienia, zgodnego z orzeczeniem krak. Trybunału apelacyjnego, względnie o uzyskanie zarządzenia tymczasowego wstrzymania toczących się egzekucyj do czasu wyjaśnienia tej bądźco bądź doniosłej sprawy.

Nie wątpimy, iż Ministerstwo Skarbu wyda odnośne zarządzenia wobec prawomocnych orzeczeń władz sądowych. — Nie można bowiem przypuszczać, aby Ministerstwo tolerowało dalsze egzekucje, które utrudniają korzystanie z amnestji. Ministerstwo nie może bowiem w ten sposób pominąć dobrodziejstwa amnestji, nawet jeżeli chodzi o utratę pewnej kwoty, jakaby ze ściągnięcia zaległych grzywien powstała.

Reglementacja wywozu jaj

Nowe rozporządzenie wejdzie w życie częściowo już we wrześniu br.

Wezwani przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu rzeczoznawcy zarówno ogólno-ekonomiczni, jak i fachowcy, obeznani praktycznie z konserwacją i handlem tego najważniejszego naszego artykułu eksportowego, zajmowali się w ciągu 2 dni bieżącego miesiąca sprawą projektu rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu, normującego eksport kurzych jaj zagranicę. Projekt tego rozporządzenia rozpada się na 4 zasadnicze działy: pierwszy mówi o **rejestracji** przedsiębiorstw eksportowych, drugi o zasadniczych warunkach technicznych **urządzeń** w tych przedsiębiorstwach, trzeci dział reguluje sprawę **samej standaryzacji**, tj. badanie i sortowanie jaj, wreszcie ostatni dział traktuje o **organach nadzorczych**, którym powierza się pieczę nad reglamentacją wywozu.

Co się tyczy rejestracji, należy zaznaczyć, iż **tylko** przedsiębiorstwa, **wpisane do rejestru specjalnego**, będą uprawnione do wywozu jaj. Wywóz jaj przez inne przedsiębiorstwa będzie niedozwolony. Zbadanie **stanu urządzeń przedsiębiorstwa** i sprawdzenie danych, zawartych w zgłoszeniu o wpisanie do rejestru, poruczone jest organom władzy wojewódzkiej, który za pomocą organów własnych w porozumieniu z organem samorządu gospodarczego, przeprowadza badania i **uwzględnia przychylnie lub też nie** uwzględnia żądanie co do dokonania wpisu do rejestru przedsiębiorstw eksportowych, który w ostatniej instancji zcentralizowany ma być w Ministerstwie Przemysłu i Handlu. Rzeczoznawcy jednomyślnie orzekli, iż organem samorządu gospodarczego, wyłącznie kompetentnym do współdziałania w dziedzinie wspomnianego badania przedsiębiorstw, mogą być **tylko izby przemysłowo-handlowe**, nie tylko z tego względu, iż z górami 90% wywozu jaj dokonywa się wyłącznie przez aparat handlowy, podlegający izbom przemysłowo-handlowym, ale i z tej przyczyny, iż kompetencja izb rolniczych, które były pierwotnie także wymienione w projekcie, może się odnosić tylko do dziedziny produkcji, nie zaś do handlu.

Co się tyczy filii przedsiębiorstw, to jeżeli przedsiębiorstwo posiada lub założy zakłady przerabiające i wywożące z polecenia swej centrali jaja zagranicę, a położone na terenie różnych województw, natenczas centrala winna zgłosić każdy swój zakład przeróbki u tej władzy wojewódzkiej, w rejonie której dany zakład przeróbki się znajduje. Odnośnie do urządzeń technicznych przedsiębiorstw eksportowych, zostały przewidziane pewne **specjalne wymagania**, dotyczące pomieszczeń do badania, sortowania, pakowania i magazynowania jaj. Składy te winny być jasne, suche, przewiewne, czyste, zabezpieczone przed sąsiedztwem z silnie woniącymi przedmiotami, przyczem wyładowanie i załadowanie transportów jaj musi być zabezpieczone przed deszczem. Poza to musi istnieć zapas suchego i czystego materiału pakunkowego w ilości conajmniej miesięcznego zapotrzebowania sezonowego. Wreszcie przewidziana jest konieczność prowadzenia **specjalnych ksiąg**, podług przepisanej wzoru, w których nazwisko i adres odbiorcy zagranicznego winien być również wyszczególniony; wobec jednak konieczności zachowania tajemnicy handlowej, dostęp do takich ksiąg mo-

żliwy jest tylko dla specjalnie do tego upoważnionych organów.

Najbardziej szczegółowe przepisy odnoszą się do samych **warunków standaryzacyjnych**. Był to dział najtrudniejszy. Po długiej i wyczerpującej dyskusji zgodzono się na gatunkowanie jaj **podług wagi**, z tem, iż na każdym jaju oraz skrzyni ma być znakowana waga w kilogramach za 1000 sztuk. Wprowadzono więc następującą tabelę gatunków:

45—48 kg.
49—51 „
52—54 „
55—57 „
58—62 „
63 i więcej

poza to dopuszczono do wywozu przy odpowiednim znakowaniu: jaja świeże, lecz brudne wszelkiej wielkości, powyżej wymienionej wagi i jaja świeże i czyste jednakże niżej 45 kg. wagi, jako osobne dwa gatunki najniższych jaj, t. zw. negatunkowanych.

Co się tyczy jaj konserwowanych, to byłyby one sortowane na wywóz w następujący sposób:

Oznaczone literami CH jaja z chłodni, odpowiadające co do wagi warunkom:

- a) jaj świeżych standaryzowanych;
- b) jaja z chłodni negatunkowane, wreszcie:
- c) jaja, oznaczone jako: Calc, wapnowane podług wagi jaj świeżych i
- d) negatunkowane wapnowane.

Stały nadzór nad przestrzeganiem przez przedsiębiorstwa wywozowe przepisów, regulujących wywóz jaj zagranicę, sprawować będzie Minister Przemysłu i Handlu za pośrednictwem władz administracji ogólnej, oraz izb przemysłowo-handlowych. Kontrola ma charakter głównie prewencyjny, może ona jednak wyjątkowo być przeprowadzona także i co do transportu **w drodze** w razie uzasadnionych podejrzeń co do pogwałcenia przepisów reglamentacyjnych. Oczywiście, że nadzór musi być opatrzony odpowiednimi sankcjami karnymi.

Rozporządzenie omawiane ma wejść w życie w dziedzinie obowiązku rejestracji **z dniem 1 września br.**, natomiast przepisy standaryzacyjne mają wejść w życie z dniem 1 stycznia 1929 r.

Niezałatwione są dotychczas jeszcze sprawy związane z ukróceniem szmuglu jaj przez zieloną granicę drogą kołową w ruchu pogranicznym oraz kwestja uzgodnienia tych przepisów z wywozem przez W. M. Gdańsk.

A. B. (Tyg. Handl.)

NADESZŁY

oryginalne materiały angielskie
na płaszcze

Ostatnie nowości w jedwabiach

J. BANDET
KRAKÓW, GRODZKA L. 5.

Z życia organizacji

Wobec kończących się wakacyj i rozpoczynającego się sezonu jesienno, przystąpiła **Sekcja drobnych kupców branży spożywczej przy Krakowskim Stowarzyszeniu Kupców** do ożywionej działalności organizacyjnej.

Na skutek porozumienia z odnośną Sekcją Krakowskiej **Kongregacji Kupców** odbyło się pierwsze wspólne posiedzenie Zarządów Sekcyj obydwu stowarzyszeń, celem powzięcia wspólnych kroków dla uchronienia członków tej gałęzi handlu przed ruiną gospodarczą. Na posiedzeniu tem, któremu przewodniczył p. Dr. Macharski omówiono następujące sprawy:

1) Ustalenie cennika na cukier, mąkę, mydło, cykoryę i ważniejsze towary spożywcze, oraz sprawa magistrackiego cennika na chleb, 2) Sprawa sprzedaży po godzinach dozwolonych i ewent. zorganizowanie nadzoru. 3) Sprawa kolegów, którzy nie przestrzegają cennika cukru i wyłamują się z solidarności. 4) Sprawa udzielenia kredytów i sporządzenia czarnej listy.

Po ożywionej, blisko 3-godzinnej dyskusji, powzięto szereg donośnych uchwał.

Odpowiedzi Redakcji:

N. S. Łódź: Wedle wyjaśnienia Min. Skarbu, zawartego w okólniku z 7 sierpnia b. r. L. D. V. 6680/4 Urząd Skarbowy nie może się domagać szczegółowego wykazu sum obrotów, dokonanych z poszcz. odbiorcami lecz jedynie wykazu **głównych odbiorców** dla udowodnienia hurtowego charakteru przedsiębiorstwa. Wysokość obrotów, uzyskanych z handlu hurtowego ustala Komisja Szacunkowa, której Naczelnik Urzędu przekłada odnośne podania petenta do zaopiniowania, o ile Naczelnik uzna, iż wysokość obrotów została w należytych rozmiarach ustalona.

Szynkarz w Tarnowie: Po myśli okólnika Ministerstwa Skarbu L. D. V. II. 392/4 z r. 1928 może Pan liczyć na uwzględnienie podania, jeżeli suma ustalonego WPanu podatku przemysłowego za r. 1927 nie przekraczała zł. 15.000 oraz o ile Władza nabędzie przeświadczenia, że zapłata II. kateg. narazić Pana może na ruinę gospodarczą. — Kwestja majątku Pańskiego nie odgrywa tu roli, lecz „ruina gospodarcza“ odnosi się do dochodów z przedsiębiorstwa (czy pozostają w stosunku do ceny świad. przemysłowego II. kateg.).

Jubiler B. Z. we Lwowie: Czy wywóz srebra jest dozwolony? Rozp. Prezydenta Rzplitej z 15 lutego br. (Dz. U. Nr. 18, poz. 156) reguluje kwestję wywozu **złota**, nie wspominając nic o srebrze. W art. 6. zaznacza jednak, iż „jednocześnie traci moc obowiązująca rozp. Prez. Rzplitej z 27 sierpnia 1924 o zakazie wywozu zagranicę złota i **srebra** (Dz. U. Nr. 79, poz. 770). Wynikałoby więc z tego, iż postanowienia o zakazie wywozu srebra są zniesione, tak, iż jego wywóz jest dozwolony.

Amnestja. Nowy Sącz: Czy kara za niewykupienie właściwego patentu podlega amnestji? (vide o tem artykuł na str. 8).

Skórnik w Tarnowie: Kurs funta ang. 10. września 1920 był Mkp. 860, a dolara 15 kwietnia 1922 Mkp. 3860.

M. Ch. Tarnów: W sprawie Pańskiej zwróciliśmy się do Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia w Warszawie. Odpowiedź dojdzie Pana bezpośrednio z Warszawy.

Wierny abonent w Rzeszowie: Od uchwały urzędu skarbowego, odmawiającej uwzględnienia podania o uznanie 1 proc. od hurtu niewykazanego prawidłowymi księgami, może się Pan odwołać do Ministerstwa Skarbu. — W odwołaniu należy wyraźnie podać powody, dla których odmowa nastąpiła. — Byłoby wskazane, by WPan odpis ewent. rekursu przesłał Wydziałowi prawnemu przy Centrali Związku Kupców w Warszawie, Senatorska 22., gdyż w ubiegłym tygodniu kwestja ta omówiona była na Zgromadzeniu w Centrali i p. poseł Wiślicki będzie w najbliższym czasie interwenjował w Ministerstwie celem uzyskania liberalnego traktowania wniesionych podań o ulgową stawkę.

Importer we Lwowie: poz. taryfy celnej 137. p. 5 a. b., pod którą podpadają artykuły, które Pan zamierza sprowadzić jest w przywozie z Niemiec zakazana w myśl rozp. zawartego w Dz. U. Nr. 15. poz. 113. z r. 1928.

Stały Czytelnik w Łodzi: Niestety usiłowania w kierunku stosowania niższych stawek celnych odnośnie do przesyłek nadeszłych, lecz nie zapłaconych przed 1 sierpnia, dotychczas nie odniosły pożądanego skutku.

Ważne dla eksporterów pierza i puchu.

Otrzymujemy następujący komunikat:

W najbliższym czasie przystąpi rząd do uregulowania eksportu pierza i puchu drogą specjalnej ustawy, podobnie jak to miało miejsce z uregulowaniem eksportu jaj. W sprawie tej odbyła się już w ostatnich dniach konferencja przedwstępna z zainteresowanymi czynnikami gospodarczymi w Państwowym Instytucie Eksportowym. Najżywotniejsze interesy poszczególnych eksporterów pierza i puchu są obecnie zagrożone, a skuteczną obronę swoich interesów znajdą w silnej i zwartej organizacji. Centrala Związku Kupców w Warszawie, Senatorska 22 przystąpiła do utworzenia takiej organizacji i w tym celu wzywa wszystkich eksporterów pierza i puchu na całym terytorjum Rzpltej, aby w swoim własnym interesie bezzwłocznie podali swoje adresy Centrali Związku Kupców, Senatorska 22.

Wysokość ochrony celnej w Polsce. Według obliczenia sporządzonego w Austrii dla Ligi Narodów ochrona celna w poszczególnych państwach europejskich przedstawiała się następująco. Na pierwszym miejscu stoi Rumunia, gdzie cła wynoszą przeciętnie 98.40% wartości towarów, następnie idzie Francja z 59.10%, Polska 43.30%, Czechosłowacja z 36.40%, Jugosławia 34.90%, następnie coraz niższe cła mają: Węgry, Włochy Francja, Niemcy, Szwecja, Austria 19.20% i t. d.

Jak widzimy, figuruje Polska pod względem wysokości ceł już na 3 miejscu i to jeszcze przed waloryzacją ceł. Obecnie wysokość muru celnego u nas jest znacznie większą jeszcze. Nie ulega wątpliwości, że tak wysokie obciążenie celne odbija się na cenach towarów u nas.

POTOKOL

100%
TŁUSZCZ
ROŚLINNY

otrzymał ze względu na wyśmienity gatunek złoty medal na Wystawie Gospodarczo-Spożywczej w Katowicach.